

Bombe na parnikih. Anarhist Holt se je usmrtil.

Mestne novice.

100 ubitih v Ohio.

Skraino nepraktični sistem pri vožnji na počestni železnici v mestu bo v kratkem odpravljen.

Silen orkan je naredil en milijon škoda, razdejal mnogo hiš in ubil nad sto ljudi.

Kadar pride tujec v Cleveland, opazi naše poulične kare in vsakemu ugajajo. So prostorne, jako okusno izdelane, čiste, hitro vozijo, ne da bi tresle, voznjaki je tako počeni kot nikjer drugje v Zjed. državah, toda — niti domačin, kaj šele tujec da bi vedel, kje se stopi v karo, kje se gre ven, kdaj se plača, kje se dobi transfer. Nikjer na svetu nimajo toliko zmešnjave pri cestni železnici kot v Clevelandu. Imamo sedem različnih vrst kar. Pri enih plačate, kadar vstopite, pri drugih, kadar ste voznjaki dokončali, pri tretjih plačate, če greste na levo stran kare, potem ko zapustite karo, če pa greste na desno, plačate tako, ko pridete na karo. V ene kare se gre vzdaj noter, pri drugih zopet spredaj. Voznja velja 3 cente, če pa daste nikelj, ne dobite drobiža nazaj, itd. Tujec misli, da je prišel v Babilon, ko študira sistem naše clev. počestne železnice. Temu se bo naredil konec. Voznja po karah bo postala bolj enostavna, zakar se je zavzel mestni svet.

Cincinnati, O., 7. julija. Preko sto oseb je bilo ubitih večeraj, ko se je dvignil silen orkan iz vzhoda. Poroča se, da je kakih sto oseb bilo ubitih, nad 50 hiš razdejanih. Ker na mnogih krajih pretrgana vsaka brzotayna zveza, se škode ne more se ceniti, toda sama Big Four železnica ima več sto tisoč dolarjev škode. Hudo so prizadeta tudi mesta Dayton, Bellview, Newport, Covington in Ludlow. V Cincinnati in Dayton se je porušila električna naprava in prebivalci so bili v temi celo noč. Po vsej južni Ohio je škoda jako velika. Telefonske kompanije naznanjajo, da so njih zveze z mnogimi mesti pretrgane. Poroča se, da se ne vihta bliža severu. Parnik Convoy, ki je pljul po Ohio reki, se je potopil s 13 možmi na krovu. Dosedaj se še ne more dognati, koliko oseb je mrtvih, ker poroči iz nekaterih krajev sploh ni za dobiti.

Arthur Ellenbogen, zastopnik Sigler Co. žlatareške tvrdke, je dobil bombo po pošti. Ker ni vedel, kaj naj počne z njo, jo je nesel na pošto, in inspektor Zimmerman jo sedaj preiskuje. Ba je bila dovolj močna, da bi pogrnala tri hiše v zrak.

25 železniških križišč Nickel Plate železnice na West Side bodo s 1. septembrom odstranili. Delo bo veljalo \$3.500.000.

Mesto je odprlo prodajalno za mleko za revne otroke, kjer dobi otrok lahko za en cent dovolj mleka in zopet za 1 cent dovolj kruha, da je zaenkrat sit. Nad 600 otrok je prvi dan prišlo po mleko. Mleko se daje na 3754 Woodland ave.

150 steklarskih delavcev, ki so zastrajkali pred 5 tedni se je v sredo vrnilo na delo. Zahtevali so večje plače, priznanje unije in boljše delavske razmere. Steklarji so dobili vse, kar so zahtevali. Ob tej priliki se mora omeniti, da je bilo v mestu mnogo trgovin, ki niso hotele dati popraviti svojih oken, dokler ni štrajk končan, da ne bi podpirale skebov. Priporočanje vredne trgovine.

Rojake prosimo, da se ozirajo na oglase v našem listu. Kupujte pri trgovcih, ki podpirajo naš list.

Bernard Volker, 6302 Bona ave. se je smilil v sredo sodniku Adamsu, kateremu je tožil svoje gorje. Že dve leti mu je žena hrano napol surovo dajala na mizo in pospravila ni nikdar nič po hiši. Volker je dobil razporoko, njegovi ženi so tudi vzeli vse otroke.

44 novih zdravnikov dobi Cleveland. Toliko dijakov je namreč prestalo zdravniško skušnjo v Columbusu.

Moža in službo je zgubila gospodična Julija Linhart. Pred državno komisijo v Columbusu je sicer naredila skušnjo kot babica, toda povedala je napačno ime, namreč Jelasič, ime katerega bo dobila od moža, ko se poroči z njim. Zato ni dobila službe, ker jo pa mož tudi ne mara, predno ne dobi službe, je zgubila zraven še moža.

Bombe na oceanskih parnikih.

New ork, 7. julija. Vlada Z. držav zajedno z newyorškim policijskim oddelkom je poslala na vse parnike, ki se nahajajo na oceanu brezlično svarilo kapitanom, da se pazijo bomb, ki se nahajajo na njih krovih. Posebno se boje za parnik Saxonia. Frank Holt, znani napadalec Morgana in človek, ki je vrgel bombo v kapitol, je pisal svoji ženi, da bo Saxonia pogrnala v zrak, in sicer danes. Saxonia še sedaj ni potrdila brezličnega svarila, in boji se za njeno varnost. Na krovu ima 324 potnikov. Drugi parnik, ki je dobil svarilo, je ameriški parnik Philadelphia, ki ima na krovu 611 oseb.

Pismo napadalca Holta.

Washington, 7. julija. Mornariški oddelek vlade Zjed. držav je poslal brezlično svarilo preko-oceanskim parnikom, da se varujejo bomb, katere je Frank Holt skrtil na ladjah. Frank Holt je iz ječe pisal svoji ženi glede bomb. Njegovo pismo se glasi: "Neki parnik, ki je odpljul iz New Yorka v Liverpool, se bo potopil, in Bog hoče, da se to zgodi 7. julija. Nevem ali je Philadelphia ali Saxonia. Prosim te, da to pripombe v mojem pismu strgaš."

"Adriatic" v vojni zoni.

New York, 7. julija. Veliki parnik White Star linije, "Adriatic" je danes prišel v okrožje nemških submarinov. Ko je parnik odpljul iz New Yorka, se je prerokovalo, da bo torpediran od nemških submarinov. Danes zvečer se bo videlo, če so ga submarini vjeli. Na krovu je 720 potnikov in velika zaloga streljiva za zaveznike. Med potniki je osem Amerikancev.

Frank Holt zvršil samomor.

New York, 7. julija. Frank Holt, znani napadalec Morgana in človek, ki je vrgel bombo v kapitol, je izvršil večeraj zvečer samomor. Sprva je bil samomor uganjka, in stražniki velik pok v celici Holta. Prvotno mnenje je bilo, da si je Holt natlačil dinamita v usta, nakar ga je z obmi pripravil do razstrelbe. Pozneje pa so dognali, da se je vrgel s stropa svoje celice na tla, kjer je mrtev obležal. Holt je že v tork popoldne poskusil si vzeti življenje. Imel je svinčnic, s katerega je odstranil na koncu radirko, nakar si je s pločvino hotel prerezati žile, toda so njegov poskus samomora še ob pravem času preprečili. Če je bil Frank Holt Erich Muentner, znani nemški učitelj, se sedaj ne bo moglo dognati, kajti njegov obraz je od padca tako popačen, da ga ni mogoče spoznati.

Policija mrlično preiskuje.

Newyorški policiji se je posrečilo zaslediti stanovanje, kjer je Holt stanoval pred napadom na Morgana. Je to mala hiša v Hfcksville, kjer je Holt izdelal bombo za kapitol, in kjer je imel posebno tarčo, kjer se je učil streljati in dobro merit. Holt je dobil pred enim tednom 134 funtov dinamita. Del tega dinamita je porabil Holt za izdelavo bombe, katero je vrgel v kapitol, policija pa sedaj z mrlično naglico išče, kje je ostali dinamit, katerega je Holt dobil v stanovanju Holta so našli kakih 15 bomb, mnogo tisoč žveplenk, katerim je pobral kapice; glicerina in raznih kislin, ki se potrebujejo za izdelavo bomb. Sosedje pravijo, da je Holt zadnje tedne vedno odhajal od doma s kovčekom, ki je bil videti jako la-

hak, domov pa je prihajal zvečer s precej težkim kovčekom. Izredne odredbe v New Yorku. New York, 7. julija. Newyorški policijski komisar je ukazal razpostaviti posebne policijske straže v okrožju vseh mestnih in državnih uradov, kakor tudi ob večjih poslopih ter pri hišah milijonarjev. Policija je postavila pod kontrolo večje število anarhistov in članov I. W. W. Morgana se zdravi povrača in rane se mu precej hitro celijo.

John D. Rockefeller se boji.

John D. Rockefeller praznuje v četrtek, 8. julija svoj 76. letni rojstni dan. Ta dan bo preživel v smrtnem strahu za svoje življenje. Rockefeller živi kakor jetnik v svoji krasni palači. Napadi z bombami, ki so jih doživeli razni milijonarji, so prestrašili starega petrolejevega magnata. Lansko leto so člani I. W. W. napadli njegovo posestvo na Pocantico Hill, kmalu potem sta bila v New Yorku ubita dva anarhista z bombami, namenjenimi za Rockefellerja. Pozneje so anarhisti nameravali spustiti v zrak katedralo sv. Patrika, in ne dolgo tega so našli bombo v knjižnici Carnegieja. Sedaj se je zvršil bombni napad na kapitol in streljanje na Morgana. Rockefeller je najel 600 posebnih in zanesljivih privatnih policistov, ki ga stražijo noč in dan. Velikanski psi hodijo po zemljišču, in metalci svetlobe opazujejo vsakogar, ki bi se ponoči bližal posestvu. Rockefeller ima v svoji palači na Pocantico Hill velikanske množine živeža, če bi ga oblegali, in skriven tunel vodi iz hiše na prosto v slučaju potrebe. Kadar se pelje Rockefeller na sprehod, vzame v avtomobil vedno mnogo žensk in otrok, v nadi, da fanatik ne bo streljal na ženske in otroke, če ga hočejo napasti.

Avstrijski poraz.

London, 7. julija. Laški kralj Emanuel je bil navzoč večeraj v bitki pri Crois(?) gori, ko so Italijani z bajonetnim napadom pregnali Avstrijce s hriba, vjeli 1000 ujetnikov in celo avstrijsko baterijo topov. Italijanska armada napreduje sicer počasi, toda nevzdržna proti Avstrijcem. Avstrijske utrdbe pri Gorici so jako oslABLJENE. Štirje laški armadni zbori so prekorali reko Sočo ter nadaljujejo svojo pot proti Gorici in proti Predilskemu prelazu. Avstrijci se trdovratno ustavljajo laškemu navalu.

Nemci se boje za Dardanele.

London, 7. julija. Preko Avstrije in Bulgarije je poslala nemška mornariška uprava v Carigrad 7 najmodernejših nemških submarinov za službo v Dardanelih. Napredovanje zveznikov v Dardanelih je zavemirilo Nemce. Strah, da zavezniki prodro skozi turške utrdbe, je čimdalje večji. Iz Carigrada se poroča, da je neki nemški submarin potopil dne 4. julija v Dardanelih francosko transportno ladjo z mnogimi četami na krovu.

Angleži zmagali v Ypres.

London, 6. julija. Na vzhodni obali Ypres kanala so Angleži odbili velik naval Nemcev blizu Pilken. Tekom boja je Angležem zmanjkalo streljiva, in morali so priti na pomoč francoski topničarji, da so zalozili Angleže s streljivom. Angleži so napredovali za 200 sežnjev proti Nemcem ter zajeli več nemških strelnih jarkov. Znamenja kažejo, da so Nemci dobili večje število svežih čet in novo artilerijo. Začeli so s ofenzivno na celi črti od Alzaci-

je in Verduna do Calaisa. Mesto Calais je ona točka, katere bi se Nemci najraje polastili, ker od tu bi jih potem vodila pot za direkten napad na Anglijo.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 7. julija. Na fronti med rekama Vislo in Bug se je v pondeljek vnela posebno huda bitka v okrajih Urzendov-Bihava. Ofenziva Avstrijev vzhodno od Krasnika je bila zlomljena, ko smo z vso silo napadli avstrijsko desno krilo pri Welkilaz. Nad 2000 Avstrijev je obležalo na bojišču, in zajeli smo nad 2000 neranjenih vojakov med njimi 29 častnikov. Včeraj smo odbili nove avstrijske napade pri Vieprz in zapadni strani reke Bug ter pri mestu Krilov.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 7. julija. Angleške čete so odbile več nemških napadov pri Pilken. Nemci so imeli v tem kraju posebno težke zgube, in Angleži so zajeli 80 Nemcev. Nemci so obstreljevali mesto Arras, posebno pa cerkve z bombami, ki so užigale. Tudi nad Rheims je padlo nekaj bomb. V Argonskih gozdih ni posebnih bojev. Ob višavah reke Meuse smo odvzeli Nemcem oni del strelnih jarkov, katere so osvojili 27. junija. Nemci so napadali v gostih kolonah, in so imeli težke zgube. V Vogezih se Nemci pripravljajo za večje napade. Včeraj s posebna silo bombardirali La Fontanelle, Hermans-Weilerkopf, Than in Hilgenfirst.

Laško uradno poročilo.

Rih, 7. julija. Avstrijski napadi pri Via Grande in Pizzò Avostano so bili odbiti. Tu smo zajeli 300 Avstrijev in dobili v roke večjo zalogo streljiva. Ob fronti pri reki Soči se sovražnik energično ustavlja in masi ofenzivo. Avstrijci se poslužujejo zahrbtnih napadov in izdajalskih načinov v vseh bojih z nami.

Rusi dobivajo streljivo.

London, 7. julija. Velika ruska luka ob severnem morju, Arhangelsk, je zopet prosta letu, in Rusi so pričeli dobivati streljivo. Rusija je zgradila velikansko železnico od Arhangelska do vojne fronte. Vsak dan prihajajo ladje iz Anglije in Canade, naložene s streljivom. Na tisoče vojakov v Arhangelsk je zaposlenih pri razkladanju municije, in kolikor je mogla Rusija dobiti železniških voz, jih je poslala na ta tir, da vozijo streljivo.

Novo ruske armade.

New York, 7. julija. Dr. B. R. Ward, zdravnik Zjed. držav, je večeraj dospel sem iz Petrograda, odkoder je odpotoval 20. junija. Dr. Ward se je izjavil: Kljub zadnjim ruskim porazom, v Rusiji nihče tega ne čuti. Vsi vedo, da je bilo pomanjkanje streljiva krivo ruskim zgubam. Na tisoče in tisoče novih čet prihaja vsak dan k armadi. Deset milj od Petrograda je nastanjenih 600.000 mož in preko milijon vojakov se nahaja na drugih mestih, kjer čakajo povelja, da odrinejo na fronto. Novo streljivo začete prihaja vsak dan. 2000 japonskih častnikov uri ruske vojake v streljanju.

Parnik na varnem.

New York, 8. julija. Sem je dospelo poročilo od parnikov Saxonia in Philadelphia, ki potujejo prejem brezličnega svarila. Kapitani so preiskali oboj parnika, toda niso dobili nobene sledu o bombah ali dinamitu na krovu. Toda s tem še ni odstranjena skrb, kajti zna-

no je, da je morilec Holt položil dinamit in bombe tudi na druge parnike.

Delo terorizma.

Policija je dognala iz nekega Holtovega pisma, da je nameraval Holt apririti celo vrsto anarhističnih napadov, hujših kot smo jih kdaj doživeli v Ameriki. Holt je nameraval pogrnati v zrak več državnih poslopih, poleg tega pa dve tovarni, kjer so izdelovali smodnik.

Bombe na treh parnikih.

Dognalo se je, da so našli bombe na treh parnikih, ki so odpluli maja meseca iz New Yorka v Havre. Tudi na dveh parnikih, ki so pljuli na Angleško, so dobili bombe. Detektivi Zjed. držav skupno s francosko in angleško vlado preiskujejo vso zadevo.

Holt kot morilec.

Glen Cove, N. Y. 7. julija. F. Holt, napadalec Morgana in metalec bomb, ki se je večeraj usmrtil v ječi, je bil sedaj spoznan pozitivno kot Erich Muentner, Nemec, ki je zginil leta 1906, potem, ko je bil obdoljen umora, svoje žene. Spoznali so ga detektivi iz države Massachusetts, ki so ga dobro poznali.

Trdovratni boji v Dardanelah.

London, 7. julija. Angleško in francosko uradno poročilo govori o velikih zgubah Turkov in njih porazu. Dne 4. julija so Turki z nenavadno močjo in pripravami napadali zavezniške postojanke na polotoku Galipolis, toda ves turški napad je zaman. Kot poroča general Hamilton so bili Turki postreljani kar na debelo od ognja strojnih pušk. Turki so imeli od februarja meseca, odkar se je začela kampanja proti Dardanelam, vsega skupaj 180.000 mrtvih in ranjenih. Več manjših turških utrdb je padlo. Zavezniki se nahajajo še šest milj od najožjega prelaza v Dardanelah. Ker je svet močno utrjen, bo seveda vzelo še tedne, predno zavezniki napredujejo za teh šest milj.

Rusi zmagali proti Nemcem.

London, 7. julija. Rusi so dobili novo orožje in mostvo ter so ustavili nemško-avstrijski naval v okrožju Lublina. Da se Rusom ni posrečilo Nemcev ustaviti v tem okraju, bi pretila nevarnost Varšavi. Rusi imajo sedaj prednost pri bojevanju, ker za njih fronto se nahaja izvrsten sistem železnic, po katerih lahko hitro pošiljajo čete semintja. Posebno avstrijska armada je imela zadnje dneve silne zgube, prizadete od Rusov. Več tisoč ranjencev je dospel v Jaroslav, Premysl in Lvov. Ranjenci pripovedujejo, da se Rusi borijo z nevtrjetno hrabrostjo. V ozadju pa stoji nova ruska armada skoro 3 milijone mož, katera čaka le še streljiva, da odrine na bojno polje.

Položaj v Franciji.

London, 8. jul. Nemška poročila da so pridobili na francoskem bojišču več uspehov, niso resnična. Edina ofenziva, ki jo vodijo Nemci, je v Wore distriktu, kjer skuša armada nemškega kronprinca izvojevati one kraje, katere so Nemci izgubili aprila meseca ob času francoske ofenzive.

Boji ob Soči.

Rim, 7. jul. Italijani so pretekli teden izvršili več silnih napadov ob Soči, in se južno bližajo čimdalje bolj Trstu. Planote pri Doberdi, kjer je jako važna avstrijska postojanka, je deloma že v laških rokah. Štirje armadni zbori so napadli Go-

rico, toda kljub silnemu laškemu bombardiranju, so Avstrijci ohranili svoje postojanke, in Lahi so prenehali napadati. Italijanski zrakoplovi so vrgli več bomb nad Trst, in kakor poročajo Avstrijci, so bombe povzročile večji škodo.

Turki v Kavkazu.

Petrograd, 7. julija. Do večjih bojev je prišlo med Rusi in Turki v Kavkazu. Pri Karadarghe so napadli Rusi en polk turške pehote z mnogimi strojnimi puškami in 500 konjeniki. Turški regiment je bil uničen. Pri Ahlavatu so bili Turki odbiti, ko so skušali napasti ruske postojanke.

Begunci s Primorskega.

V trenutku, ko je Italija napovedala Avstriji vojno, je jako mnogo ljudi zapustilo Primorsko, seveda največ iz takih krajev, kjer so mislili prebežati, da se utegnejo tam priteriti boji, dočim na pr. iz Gorice ni odšlo dosti ljudi. Večinoma so odšli ti ljudje na Štajersko, na Solnograško in na Nižje Avstrijsko. Solnograd je prenapoljen primorskih Slovencev, Hrvatov in Italijanov.

Kondukerke. V Lincu so poklicali toliko sprevodnikov električne cestne železnice k vojakom, da je uprava teh železnic, ker ni dobila možkih, postavila večje število žensk, večinoma soproge vpoklicanih sprevodnikov.

Iz ruskega vjetništva poroča.

Ludvig Podgornik, da se nahaja v ruskem vjetništvu v Sibiriji tudi znani telovadec T. Burgštaler iz Ljubljane. Dopisnica je datirana z dne 2. marca

Chicago, 7. julija.

Po Missouru, Indiana in Illinois je tornado naredil ogromno škodo. Posebno hudo je divjala nevihta severno-zapadno od St. Louisa. Neki vlak Wabash železnice je vihar pri Charlie, Mo. zagnal s tira. Posebno obilen dež je padal po Rock Island III. in Cincinnati. Voda je pridrla v mnoge trgovine in poškodovala mnogo blaga. St. Peters, Mo. poroča, da je vihar na tamošnjih farmah naredil za najmanj \$100.000 škodo samo na pšenici. Katoliška cerkev St. Charles, Mo. katero so šele pred kratkim postavili s stroški stotisoč dolarjev je bila od viharja popolnoma podrt. Belnišnica sv. Jožefa istotam je uničena. Samostan sv. Greca v St. Charles je deloma porušen, in vihar je zagnal na tla truplo "svetnice" Duchesne.

Dva fanta se sprejmeta na stanovanje in hrano.

5920 Prosser ave. (57)

DENARJE V STARO DOMOVINO.

Posiljamo denar na Kranjko, Stajersko, Primorsko, Korosko, Tirološko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako snesljivo kakor pred vojno. Is posiljanja zadnjih treh mesecev smo se do dobrega prepričali, da pride denar tudi sedaj sigurno v roke naslovnikov. — Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite natančno Vaš naslov in ime osebe, kateri se ima ljaljati.

Table with exchange rates for various amounts (5 kron, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 100) and their equivalents in other currencies (120 kron, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500).

KLEIN BROS.

PRENEHAJO S SVOJO TRGOVINO

NA

6017-6019 ST. CLAIR AVENUE

Moški \$10.00 dežni
plašči po

\$3.45

Boston Garters. 25c
vredni po

15c

\$1.50 Union Suits po

79c

50c delavske srajce po

27c

\$10 fantovske obleke po

\$4.45

50c usnjeni pasovi
po

15c

Platneni robci
po

1c

Posebno naznanilo.

Mi prosimo prijatelje in odjemalce, da se naj nikar ne obotavljajo kupiti pri tej razprodaji kajti firma Klein Bros. ne bo prenehala s trgovino. Mi bomo nadaljevali s trgovino v naši podružnici v Glenville na 10411 St. Clair Ave. blizu 105 ceste. Toda prisiljeni smo opustiti to trgovino. Ne bo vam žal, če kupite sedaj, zastavimo vam svojo besedo.

Po petnajstih letih poštene trgovine v tej okolici, se je vodstvo odločilo, da preneha s trgovino, ker ni moglo dobiti drugih pripravnih prostorov. Naša trgovina se zapre, vrata zaklenejo in naše ime vam bo samo v prijeten spomin.

Našim prijateljem in odjemalcem, ki so nas tako zvesto podpirali v preteklosti, da smo napredovali v trgovini, izrekamo tem potom pristrčno zahvalo.

Pogodba za najem naše trgovine mine 31. avgusta, in se ne more ponoviti, zato smo primorani razprodati vso našo zalogo moške, deške in otročje obleke, klobuke, kape, moško opravo, opravo v trgovini, in sicer na kose ali na debelo. Brez ozira koliko velja. Pridite sedaj, ko je zaloga popolna in izberite svoje.

RAZPRODAJA SE PRIČNE

V PETEK 9. JULIJA OB 9. ZJUTRAJ

TRAJA SAMO 20. DNIJ.

Tu navedemo samo nekaj cen, da dobite pojem, kakšno blago dobite in po kakih cenah. Ničesar ne ostane nič ne zamenjamo.

OTROČJE OBLEKE mere 4-17.

Velika zaloga dobrih oblek po..... 95c
Vse suknjene obleke \$5.00 vredne po..... \$1.98
Fine Worsted obleke po..... \$2.95

MOŠKE IN FANTOVŠKE OBLEKE:

\$10.00 in \$12.00 obleke po..... \$4.45
\$15.00 obleke sedaj po..... \$7.45
\$20.00 obleke sedaj po..... \$9.45
Vse \$25.00 obleke sedaj po..... \$12.45

MOŠKA OPRAVA:

\$1.00 praznične srajce po..... 39c
\$2.00 praznične srajce po..... 79c
75c spodnje perilo sedaj po..... 29c
25c nogavice, sedaj samo..... 11c
\$5.00 jopiči, sedaj po..... \$1.19
\$1.00 dežniki po..... 45c
50c gumbi za srajce sedaj po..... 9c
\$1.50 volneno spodnje perilo..... 79c
\$1.00 delavne rokavice, sedaj po..... 45c
50c naramniki sedaj samo..... 17c

Zopet moramo obrniti vašo pozornost na dejstvo, da se mora vsa zaloga prodati v dvanajstih dneh, torej ne odlašajte, delajte hitro in prihranite si denar. Odprto zvečer

50c zavrtnice sedaj samo..... 17c

ČEVLJI.

\$2.00 čevlji sedaj se prodajo po..... 79c
\$3.50 čevlji sedaj naprodaj po..... \$1.79
\$5.00 oksfordi, sedaj na razprodaji po..... \$2.25

POSEBNE HLAČE:

Sto parov hlač po..... 69c
Suknjene hlače sedaj samo..... \$1.45
Fine hlače po..... \$2.45

KLOBUKI IN KAPE:

Velika zaloga deških kap po..... 5c
50c kape sedaj na razprodaji po..... 11c
\$1.00 kape sedaj za samo..... 39c
\$2.00 klobuki na razprodaji po..... 79c
\$3.00 klobuki na tej razprodaji po..... \$1.45
Imamo veliko zalogo zimskih sukenj, katere prodamo za vsako ceno. Če potrebujete kako suknjo to zimo, pridite in pogledite si jih. Gotovo kupite eno, če vidite ceno.

Trgovci, ki bi radi kupili del tega blaga ali opravo, naj se pomenijo osebno z Mr. Sam Klein.

KLEIN BROS.

Vaša stara znana trgovina

6017-19 St. Clair Ave. vzhodno od 55. ceste.

Prepričajte se, da ste na pravem prostoru. Glejte na napis.

Deške popolno suknjene
obleke, \$5.00 vredne
po

\$1.98

\$7.50 trunki sedaj
po

\$3.45

25c deške kape
po

5c

\$3.50 deške suknje
po

\$1.45

POTREBNO

25 posebnih razprodajalcev. Oglasite se v četrtek 8. jul. ob 2:30 pop.

\$1.50 in \$2.00 deške
pralne obleke

po

49c

\$1.00 suknjene deške
hlače po

29c

Naznanilo našim starim prijateljem.

Ker pričakujemo velike množice kupcev, vas prosimo, da pridete čimprej, dekler je zaloga še popolna. Ničesar ne bomo zadržali, in vsa zaloga mora iti tekom 20 dnij.

CLEVELANDSKA AMERIKA. IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA: Za Ameriko \$2.00, Za Evropo \$3.00, Za Cleveland po pošti \$2.50.

Redni broj podpis in oznaki za naročnika

Vaa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

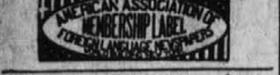
CLEVELANDSKA AMERIKA, 6119 ST. CLAIR AVE. N. E. CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

NO. 55. Friday, July, 9th 1915.

Izvir sužnjosti.

Navadno se med nami sliši: Mi Slovenci smo najbolj nesrečni in najbolj izkoriščani narod.

In tako opazujemo svojo nesrečo, našo zaostalost in gospodarsko izkoriščanje, ali ni pravilno, da preiščemo, odkod to zlo shaja, in mogoče je, da to zlo odpravimo.

Največji krivci naše kulturne in ekonomske propalosti v stari domovini so takozvane "duhovne in posvetne gospodске".

In to se prav lahko dokazuje. V stari domovini pride povelje, da se popiše vse one otroke, ki so godni za šolo.

Takoj ko pride 7 letni dečko ali deklica v šolo, se že začne cepiti v glavo suženjska ponižnost pred raznimi "prevzvišenimi", premilostljivimi, "prečastitimi", in prva pesem, ki se jo morajo otroci naučiti, je ona: Bog obrani, Bog obvari...

Takoj ko pride 7 letni dečko ali deklica v šolo, se že začne cepiti v glavo suženjska ponižnost pred raznimi "prevzvišenimi", premilostljivimi, "prečastitimi", in prva pesem, ki se jo morajo otroci naučiti, je ona: Bog obrani, Bog obvari...

Takoj ko pride 7 letni dečko ali deklica v šolo, se že začne cepiti v glavo suženjska ponižnost pred raznimi "prevzvišenimi", premilostljivimi, "prečastitimi", in prva pesem, ki se jo morajo otroci naučiti, je ona: Bog obrani, Bog obvari...

Takoj ko pride 7 letni dečko ali deklica v šolo, se že začne cepiti v glavo suženjska ponižnost pred raznimi "prevzvišenimi", premilostljivimi, "prečastitimi", in prva pesem, ki se jo morajo otroci naučiti, je ona: Bog obrani, Bog obvari...

Takoj ko pride 7 letni dečko ali deklica v šolo, se že začne cepiti v glavo suženjska ponižnost pred raznimi "prevzvišenimi", premilostljivimi, "prečastitimi", in prva pesem, ki se jo morajo otroci naučiti, je ona: Bog obrani, Bog obvari...

Takoj ko pride 7 letni dečko ali deklica v šolo, se že začne cepiti v glavo suženjska ponižnost pred raznimi "prevzvišenimi", premilostljivimi, "prečastitimi", in prva pesem, ki se jo morajo otroci naučiti, je ona: Bog obrani, Bog obvari...

soč in tisočkrat premlete pridige o pasji ponižnosti napram cesarju in cerkveni gosposki, pridiga se o blaženstvu onih, ki poslušajo vladarja, obljubujejo se nebesa onim, ki trpijo na tem svetu, kaže se hudiča onim, ki ne spoštujejo cesarja in druge gosposke.

Narod, ki je tako vzgojen, ne more biti družega kot suženj, ne more misliti drugače, kakor so ga naučili ravno oni, ki ga tirajo v tujino.

In tak duševno in telesno učiti narod prihaja v tujino, ne mara ne za časopise, ne za organizacije, in ni čuda, da ko se po dveh ali treh letih vrne v domovino, ne ve niti, da je tu kaklo slovensko društvo ali kak dober časopis, ve sicer, da je cerkev, da je tam slišal ravno tako govoriti kot doma na vasi, in to je vse.

In tudi to je žalostna resnica, kateri ne more nihče oporekati. In od delavca je odvisno, da temeljito preučuje, kaj je vzrok vsemu njegovemu zlu, kdo drži narod nazaj, da ne pride do izobrazbe, da ne spregleda, kdo tujska narod, da živi medsebojno neprestano v neslogi, in da ne čuje dobrotnega klica prijatelja niti tedaj, ko se mu ponuja odrešenje iz sužnjosti.

Od delavstva je odvisno, da se bodoči naraščaj uči resnice in pravice, ki mora biti enaka za vse. Od delavca je odvisno, da širi prosveto, da ruši suženjstvo in nazadnjaštvo.

Od delavstva je odvisno, da se bodoči naraščaj uči resnice in pravice, ki mora biti enaka za vse. Od delavca je odvisno, da širi prosveto, da ruši suženjstvo in nazadnjaštvo.

Italija in njeni nasprotniki.

(Op. uredništva. Pod tem naslovom je Mr. T. Tothrop Stoddard spisal večji članek za mesečnik "Review od Reviews", in ker je jako zanimiv tudi za nas Slovence, ga prinašamo v prevodu na tem mestu. Pisatelju se pozna, da je dobro znan s slovenskimi razmerami v Istri in ob Jadranskem morju. Posebno pa je članek zanimiv ker se v njem govori o bodoči Jugoslaviji.)

Sledeči članek ima namen dati kratek pregled političnih možnosti od časa, ko je Italija stopila v vojni ples, zlasti kako bo italijanska udeležba vojne upljivala na položaj na Balkanu. Članek ima samo namen premotrivati političen pomen.

Italija ima mnogo političnih aspiracij v tej vojni, toda zdi se, da so sledeče točke glavne: 1. Južna Tirolska, 2. obrežje ob Jadranskem morju, 3. Albanija, 4. Levant. O vsaki teh točk je potrebna posebna razprava.

Avstrijska provinca Tirolska je geografično razdeljena v dva dela po visokih gorah, ki so znane kot Tirolske Alpe, ki se razprostirajo vzhodno in zahodno. Samo ena pot vodi preko teh gor, in zove se Brennerjev prelaz. Večji del province leži južno in se imenuje Južna Tirolska. Vse reke v tem delu tečejo v Italijo, in tudi klima je odločno južna. Strateški važnost Tirolskih Alp se je zdelo Italijanom kot "naravnega" meja proti Avstriji, in radi tega so Italijani vedno zahtevali, da se jim odstopi Južna Tirolska do Brennerjevega prelaza.

K nesreči za Italijane pa geografična lega Južne Tirolske nima ničesar opraviti z etnografičnim značajem te province. Večji del Južne Tirolske je namreč večinoma naseljen z jako zavednimi Nemci, in le najbolj južni del, imenovan "Trentino", je po narodnosti čisto italijanski. In to je treba dobro pomniti, kajti Italijani rabijo izraz "Trentino" za vso Južno Tirolsko južno od Brennerskega prelaza. In človek, ki ni dobro poučen v razmerah, bi v resnici mislil, da je vsa južna Tirolska laška.

Toda tridentiski okraj pa je izključno laški, in ogromna večina prebivalcev bi z veseljem pozdravila Italijane, če bi si osvojili njih kraje. Vse pa, kar je severno od Tridenta in Botzina, pa je skoro izključno nemško. Ti južno-tirolski Nemci niso samo ponosni na svoj rod, pač pa tudi do skrajnosti udani habsburški dinastiji. Andrej Hofer je naroden junak Tirolcev, in Hofer je bil rojen južno od Brennerskega prelaza.

Iz tega razloga bi pomenila laška okupacija cele Južne Tirolske tragedijo za nemško prebivalstvo v onih krajih. Meni je dežela dobro poznana, in dobro vem, da bi Nemci v južni Tirolski raje imeli smrt kot laško vladno. Italijani bi morali popolnoma zatreči nemški življenje v tej provinci in naseliti laške koloniste na tem svetu, predno bi nastal mir.

Jadransko obrežje.

Jadransko obrežje je geografično skupina skalnatega obrežja, otokov in zalivov, kakih 400 milj po dolžini. Takoj za tem obrežjem se dviga visoko hribovje, ki dela ovire pri morski zvezi.

Istra, katere glavno mesto je Trst, je bila že dolgo časa pod avstrijsko vladno. Druga važna luka na Jadranu je Reka, ki se nahaja pod ogrskim gospodstvom. Drugi ograji, kakor n. pr. Dubrovnik (Ragusa) so bili mnogo časa samostojni.

Italijani opirajo svoje zahteve na Trst in Jadransko obrežje na zgodovinsko dejstvo, da je beneška republika nekoč imela večji del tega obrežja pod svojo vladno. Brezdvomno je, da je bila večina pokrajini ob Jadranskem morju do predzadnjih časov kulturelno — italijanska. Toda takoj za tem orežjem so od pamtiveka stanovali Slovani, in odkar je nastala zavest tekom sredine preteklega stoletja, so Italijani zgrabili svoj značaj in upljiv v teh krajih, tako da se danes držijo samo še v nekaterih večjih mestih. Ta zgruba italijanskega značaja v korist Slovanov je neprestano mučila laške patriote in delala skrbi laškim državljanom.

Glavna točka in težnja Italijanske politike je nadgospodstvo v Jadranskem morju. Ona obala Jadranskega morja, ki je v italijanski posesti, nima pristanišč, pripravnih za vse potrebe, in znano je, da Italija ob Jadranu nima pristanišča, ki bi lahko sprejelo "dreadnaughte". Dočim je obrežje, ki se nahaja pod avstrijsko vladno, polno dobrih in globokih pristanišč, ki se lahko izvestno branijo proti napadom.

Dobro je znano dejstvo, da če bo Avstrija v tem boju premagana, da se bodejo združili vsi Jugoslovani, broječi do 18.000.000 duš ter bodejo ustanovili svojo državo Jugoslavijo. In nova Jugoslavija bo obsegala vse ono jadransko obrežje, kot ga ima danes Avstrija, in ki je izključno slovensko. Edino v Trstu prevladuje deloma še italijanski element, toda okoli Trsta je soliden zid Slovencev, in celo v Trstu samem se že kaže upljiv tega naroda.

Italijani so radi te nove Jugoslovanske države jako v skrbeh, in se jo bojijo bolj kot Avstrije. Ko se je Italija odločila za zavezništvo, ji je moralo biti na kak način obljubljeno, da dobi primorske in dalmatinske kraje, toda v ozadju je Rusija, ki ne pripusti na noben način,

da se Italija polasti slovenskih krajev v Jadranu.

Položaj pa moramo premočriti še iz drugega stališča. Nam vsem je znano, kako sovražstvo je nastalo v Srbiji, ko Avstrija ni dovolila Srbiji prostega izhoda na Jadransko morje. In koliko bolj bi sovražili Jugoslovani šele Italijo, če bi se hotela polastiti Jadrana? Prav lahko se trdi, da bi Italija raje odstopila Dalmacijo in bi dala Srbom prosto roko glede njih mornarice, kot da bi se morala neprestano bati srbskega maščevanja.

Pa tudi v tem slučaju ne bi bile premagane vse težave. Če Italija vzame Reko, tedaj zbudi nevoljo Hrvatov, posebno pa Mažarov, katere popolnoma odklopi od morja, dočim bi italijanska posest Trsta Avstrijo popolnoma uničila v trgovskem ozirju. Seveda se lahko trdi, da v slučaju zavezniške zmage, Avstrije sploh ne bo več, toda četudi se to zgodi, tedaj bo za Donavo kaka sila ali več sil, in te sile bodejo pritiskale na Jadran. Tako vidimo, da če Italija vzame sploh kak del obrežja Jadranskega morja, da pomeni to za Italijo velike nevarnosti, in nevarnosti bodejo toliko večje, kolikor več teritorija si Italija osvoji.

Kaj je z Albanijo?

Albanija je že dolgo ljubica Avstrije in Italije. Albanija ima precej naravnega bogastva. V Albaniji prebivajo jako bojeviti ljudje, ki so v bojih medsebojno pozabili na napredek dežele. Notranji spori so dajali povod Italijanom in Avstrijem, da so potegovali za last te dežele. V splošnem je prevladoval avstrijski upljiv v severni Albaniji, dočim se kaže italijanski značaj v južnem in osrednjem delu Albanije. V Južni Albaniji imajo tudi Grki svoje zahteve, toda Grčija je premajhna, da bi se mogla kosati z Italijo.

Nastane vprašanje, zakaj se Avstrija in Italija niste pomenile in razdelile Albanijo medseboj. To bi se gotovo tudi zgodilo, toda albansko obrežje se razteza tja doli do Ontrantske ožine, kjer se veže Jadransko morje s Sredozemskim. In na tej točki dobite krasno luko Avlono. Ta luka je povzročila, da se delitev med Avstrijo in Italijo ni zvršila. Če dobi Italija Avlono, je ostala Albanija brez pomena za Avstrijo, ker v Avloni bi lahko Italijani zaprli pot avstrijski mornarici, in če so Avstrije lastniki Avlone, imajo gospodstvo nad Italijani, kajti Italijani na svoji lastni zemlji, nasproti Avloni, nimajo pristanišča, ki bi ga mogli utrditi.

V teh časih, ko se Avstrija nikakor ne more brigati za Albanijo, so se Italijani polastili lepe prilike in so zasedli Avlono, in Italijani bodejo zahtevali to mesto kot vojno plačilo. In Italija v posesti Avlone, lahko zapre Jadransko morje. Če pa Avstrija preživi to vojno, tedaj bo morala prej ali slej zahtevati, da se Italija umakne iz Avlone, kajti tu je edin avstrijski izhod za trgovino, toda če Avstrija zgine, tedaj bo nastala Jugoslavija, in Italija bo smrtno sovražila Jugoslavijo.

Iz tega vzroka pa vidimo, da v najnovejšem času tudi Srbija študira na albansko posest. Tekom balkanske vojne leta 1912 je Srbija zasedla skoro celo Albanijo, in tedaj bi skoro nastala današnja evropska vojna, ker Srbija ni hotela dati Albanije iz svojih rok. Na ruski nasvet je Srbija sicer odnehala, toda svoje pravice do Albanije ni opustila. In ravno v današnjih dneh Srbi zopet korakajo v Albanijo. Ali niso torej Srbi direktno nasprotni Italiji? In če današnja Srbija, ki ni v posebno dobrem položaju, izmučena od treh vojsk, osvaja Albanijo, kaj bo šele, ko si Srbija opomore? In nadalje: Tu so tudi Grki, ki stavijo zahteve na Albanijo. Grki so danes brez pomena, toda v uri potrebe bodejo igrali svojo ulogo.

Levant.

Italija se smatra kot dedinja vseh onih provincij in delov sveta, ki so bili nekdanj pod beneškim gospodstvom. Od turško-italijanske vojne leta 1911-1912 je Italija obračala v tej smeri svojo politiko. Zasedla je precej važen otok Rhodes in mnogo otokov v Egejskem arhipelju.

Južno-zapadni del Male Azije se je od nekdanj smatral pod italijanskim upljivom. Francozi in Angleži so se neprestano trudili, da prepodijo Italijane iz teh krajev, toda Italijani se niso dali pregnati. Italija se je jasno izrazila, da namerava ostati v Levantu. Danes je drugače. Avstrija in Nemčija ho-

čejo poživiti nekdanjo Turčijo. Avstriji in Nemci žele, da Turki postanejo močni, da lahko nastopijo proti italijanskim težnjam, dočim so zavezniški obsodili Turčijo na smrt. Zato se pa zdi tudi umestno, da so zavezniški obljubili Italijanom del Turčije, če opusti svoje namere v Jadranu.

Kako je z Bulgarijo.

Bulgarija nima nobenih interesov pri laških aspiracijah v Levantu. Bulgarski interesi so samo na Balkanu. Edino tedaj bi bila Bulgarija prizadeta, če bi se Turčija zrušila, potem ko bi Italijani skrcali čete v Mali Aziji in v Dardanelah. Bulgariji imajo raje močno Turčijo kot močno Srbijo in Grško. Seveda. Bulgarija teži tudi za Drinopoljem, toda Drinopolje Bulgarom ni nič proti Macedoniji. Nasprotno pa je Turkom Drinopolje velik zaklad, in Bulgariji se smrtno zamerili Turkom, če bi vzeli Drinopolje, Na vsak način pa, če bodejo Italijani skrcali armado v Dardanelah, bo Bulgarija najbolje naredila, da se hitro polasti Drinopolja, predno pade v zavezniške roke.

Toda tudi to ni gotovo. Zavezniška zmaga v Dardanelih, privede Rusijo v Carigrad, in to pomeni za Bulgarijo, da bo na eni strani obdana od veličanske Rusije, na drugi strani pa od Jugoslavije, ki je zaveznica Rusije. In Bulgarija bi mnogo žrtvovala, da prepreči to. In če bo nemška armada še nadalje napredovala proti Rusom, tedaj se ne bi čudili, če bi nekega dne Bulgarija odločno pristopila na turško stran in zabrajala italijansko pomoč v Dardanelah. To bi bilo celo prejš mogoče, ker bi ostala Grška nevtralna, če bi zavezniški preveč ponudili Italijanom v Mali Aziji, kamor misli tudi Grška dospeti.

Položaj Rumuncev.

Tudi Rumunija je indirektno sama prizadeta od Italije. Rumunija je danes podobna oslu, ki se nahaja med dvema kupoma sena. Zapadno od Ru-

munije leži Transylvania, danes pod avstrijsko vladno, na vzhodni pa leži ruska Besarabija, in v obeh teh provincijah stanejevo v pretežni večini Rumunci. Seveda, Rumunija bi rada imela obe te provincije, toda ker je to nemogoče, pa mirno čaka, kdaj se ji ponudi najboljša prilika.

Tekom letošnje zime, ko se je zdelo, da Rusi planejo nad Ogrsko, je malo manjkalo za Rumunija bi skočila nad Transilvanijo. Poznej pa, ko so se Rusi umaknili iz Karpatov, je postala Rumunska bolj mirna. Dares Rumunija ostro pazi italijanske uspehe proti Avstriji, kakor tudi na vse dogodke v Dardanelah.

Kakor Bulgarija tudi Rumunija bi bila obdana od dveh slovenskih držav, Rusije in Jugoslavije. Iz stališča diplomatske politike se lahko reče tako: Če Carigrad pade in če Rusi končno zrodijo nemško armado, bo Rumunija gotovo udarila nad Avstrijo. Če pa Carigrad ostane in se Rusi umaknejo pred nemško silo, bo Rumunija udarila v Besarabijo. V vsakem drugem slučaju pa bo Rumunija ostala nevtralna, dasi je tu še več točk, katerih se danes ne more še določiti.

To so glavne točke, ki so nastale v politiki, odkar je prišla Italija v vojno. Kakor vidimo, so jako komplicirane. Kakšen bo resničen uspeh, bode mo zvedeli šele, če bo imelo italijansko orožje uspeh.

NAZNANILO.

Iz urada Lovskega podpornege društva se naznanja vsem članom, da se bo pri seji 11. julija obravnavalo več važnih stvari, in naj vsak član pride, če le more. Posebno se vabijo novi člani, da pristopijo, ker bo znižana vstopnina. Torej na noge, novi kandidati! Seja se prične ob 2. popoldne v Grdinovi dvorani v drugem nastropju, dvorana št. 3. Predsednik John Grdina, blagajnik Andrej Kraševac, tajnik Anton Colarič.

Advertisement for 8-Hour Union Scrap Tobacco. Includes image of a pack and text: 25 KUPONOV vas opravičuje v kratkem času od tega krasnega darila ali katerega drugega. Kup n dobite v vsakem paketu. 8-Hour Union Scrap Tobacco. Kupite danes en paket in zbirajte kupone. Radi bodete žvečili 8-Hour Union, ker je najboljši tobak na trgu. Prinesite kupone k 8-Hour Union Tobacco Company, 2330 Ontario St., Cleveland, Ohio. Union made

JULIJSKA POSEBNA RAZPRODAJA

V vseh naših oddelkih imamo razprodajo. To pomeni silno znižanje cen. Jutri si pri nas lahko prihranite denar. Sedaj je čas znižanja cen. Ravnamo se raje po kalendaru kot po vremenu. Poslušajte se te prilike sedaj, ko je vreme.

Grid of advertisements for various goods from The May Co. including: JULIJSKA POSEBNA RAZPRODAJA BLAGA NA JARDE, JULIJSKA POSEBNA RAZPRODAJA VOLNENEGA BLAGA, JULIJSKA POSEBNA RAZPRODAJA HIŠNIH OBLEK, JULIJSKA POSEBNA RAZPRODAJA MOŠKE OPRAVE, and a large advertisement for The May Co. with the text 'Izrežite to in pokažite komu v trgovini. Please direct bearer to For. Dept. The May Co. Mi imamo slovenske prodajalce, ki so vedno pripravljene vam pomagati. Vprašajte za nje, ko pridete v trgovino.'

Odkrita beseda.

In dalje divja evropska vojna z vso krutostjo in brezobzirnostjo, vojna, ki poleg gospodarskih interesov raznolikih držav in državice temelji tudi na rešitvi narodnih vprašanj, pri čemur pride naravno v pretres tudi rešitev vprašanja slov. naroda.

Preko tisoč let je naš narod radi slovanske nesloge v sužnjosti, prenašajoč liki okameneli kip teške udarce biča tujčevega gospodstva, in če se more kaj nazivati čudežem, je res velik čudež, da mi Jugoslavo nismo že zdavnej zginili v morji nemške požrečnosti in vladohlepčnosti.

Ko je zbruhnila ta silna vojna, so prvi znaki pokazali, da je prišel oni veliki trenutek, ko se Slovan lahko osvobodi tujega gospodstva in s tem odgovori mirno spečemu duševnemu velikemu S. Gregorčiču, ki je v svoji lepi slov. pesmi tako hrepeneče vpraševal:

"Kdaj bo vzbujenja dan?" prav na pratko: Danes ali pa nikoli!

"Narodni šovinisti" pravijo ljudje, kojim je vsak razdor ljubši nega bratska slova, so ustanovili Slovensko Ligo, ki danes, četudi brez krika in vika, dosledno in neumorno v zvezi z drugimi bratskimi Ligami vrši osvobojevalno delo, in to tam, kjer se taka vprašanja edino lahko rešujejo, ne pa v kakih zakoncih.

Nešteto krat so ti narodni činitelji pozvali vso slovensko javnost k skupnemu delu, pa poleg narodnjakov so se oglašili brez vsakih nadaljnjih vprašanj samo svobodomiselnici, do bro vedoč, da živimo v časih, ko je združenje in skupno narodno delo najkoristnejše. Žal pa, da se nahajajo med našim narodom danes ljudje, ki bi za par Judeževih grošev stokrat zaporedoma zatajili svoj narod, ali pa jim je zla narava vcepila preveč samoljubja ali pa ve-

čne opozicije.

Da govori modkrito, moram povedati, da so to naši socialisti in pa pa... "katoliški možje", ki se liki nerazodna šolska deca medseboj prerekajo, in socialisti nam očitajo, da se družimo s "farji", farji nam pa pravijo, da smo postali "socialisti", in ni ga človeka pod solncem, ki bi mogel te naivneže prepričati, da je v tem velikem delu le pretesno združeno narodno-socialno in versko vprašanje. Rešitvi tega vprašanja bi moral slovenski narod brez obzira političnega prepričanja posvetiti vse svoje moči, vso pozornost, žrtvovati vse, popolnoma vse, kajti naše žrtve prinese obresti, brez žrtve pa si naš narod lahko napravi nagrobni spomenik z napisom: "Popotnikom javljamo, tu da ležimo...."

Kako pa se je razvijalo socialno vprašanje med nami Slovenci pod državnim vodstvom avstro-madžarske birokracije? Glej, 100 procentov nas je bilo proletarcev in niti višja izobrazba nas ni rešila preziranja. Kdor pa je le hotel ugotoviti svoje zdrave socialne nazore, bil je kakor ob časih španske inkvizicije zaznamovan v seznamu vstašev, in če se mu ni posrečilo prav hitro prebresti "veliko lužo", je bil že v nekaj dnevih zaprt zavedno v avstrijski bastilji.

Kaj je storila avstrijska vlada za dobrobit številnega profetarijata? Skrbela je dosledno, da ostane to ljudstvo neuko, torej nerazodno in če si je posameznik — o večjih skupinah še govoriti ne moremo — drznil pričeti s kakim podjetjem, ki bi donášalo njemu blagostanje, njegovim bratom pa vsaj zaslužnega kruha, tedaj je nastopila davčna oblast in mu naložila raznovrstne, kakor zemljiške, hišne, razredne, dohodninske, prihodninske, obrtne itd. davke, z 145 odstotki doklada mi, in pri takih davkih ni bilo nikdar misliti na uspeh, pod-

jetje je moralo propasti, ker je podjetnik plačal več davkov, kot pa je znašala pogojena dobivalna svota. In kadar je propadel podjetnik, so gotovo vselej ostali lačni na ulici delavci, ki so prisiljeni prodajati svoje človeške moči, zlasti pa še, kadar imajo družinske obveznosti.

Pa kaj bi našteval vse krivice, ki nam je prizadejala slavna višnjevo krvava avstrijska vlada, ker bi znal naleteti na oster odgovor socialistov češ: To smo že vse mi povedali, ti si napravil posnetek! Morda bi se mi dogodilo prav, četudi bi bilo krivično, ker nisem hotel nikdar gledati izza plota, kako so se tepla naša načelna stališča, kako se odriava delavca od sklede, podobno dejanju sinah, ki daje prevžitkarju — slamo za kosilo.

Da, prevžitkarji smo mi avstrijski podaniki. V roke smo vzeli potno palico, ker pohabljala nas je avstro-nemška birokracija, da smo postali vsaj navidezno nezmožni za težja fizična dela, toda tudi ta palica je znak, da nas še niso dočela razorožili in ta prevžitkarjska palica naj vdari danes tako, da bo priznal vesoljni svet naše pravice, ki so nam liki prevžitkarjem zapisane v osnovnih zakonih leta 1848, in ker se avstrijska vlada temu odločno upira, izjavljamo danes:

Naše postavne krivice, zanjame, se kršijo na povsem protinaraven način, in ker se sinaha Avstrija ustavlja dati svojemu prevžitkarju, slovenskemu narodu njegovih pravic, naj sodi pravica, ki mora končno izdati odlok:

Slovani, združite se, vladajte se sami!

In ko bomo postali samostojni, ko nemški socializem ne bo več narekoval slovenskemu grdega izdajstva in pristranosti, takrat bo zasijala tudi slovenskemu socializmu zlata doba, ko bo narod sam reševal svoje socialne potrebe, brez nemškega diktatorstva.

Povedal sem, dasi bi lahko povedal še več, a razumnikom naj zadostuje to, če se nečejo (po dr. Biankiniju) držati trhlenega plota mimo kojega hitijo za svojo bodočnostjo, ki bodo, če se samo nekoliko nazaj ozro, videli, kako pada ta plot in z njim zginja — mednarodnost.

Preidem sedaj k drugi frakciji, ki si danes nekam komično, nadeva ime: "Katoliški možje!"

Ali je res to ime tako lepodoneče, in vprašal bi se marsikojkrat, če vodi samo ta poklon do združitve, ki je danes tako zelo potrebna, če hočemo, da se ne bodo uresničile domnevanja — častitljivega župnika, in kar je še več — slovenskega pisatelja Meško-ta, ki pravi:

"Slovenci smo tako ali tako ne samo na smrt, obsojeni, ampak res že mrtvi. Navzlic vsem žrtvam!....."

Da, žrtve smo imeli, in teh ni bilo tako skromno številce, kojih glava mi je bil pokojni S. Gregorčič, in če kaj vem, mu bo sledil F. H. Finžgar, dasi to ni moja želja.

"Nar. Vestnik" št. 63 pravi, da so se "katoliški možje" morali odtegniti delovanju "Slov. Lige", ker so bili žaljeni v svojih čustvih. To je tako debela laž, kakor ona o ploditvi raznih duhov.

Kot svobodomislec mi je popolnoma enako, kako kdo upošteva verske dogme, ki naj bodo preprostem kristjanu zapoved, drugim pa po prosti volji, ki jim je dana od narave. Vodniku, Gregorčiču, Medvedu, Aškercu, Meškotu in dr. je bil prvi čut do slovenskega naroda, potem pa šele konkordatna služba, ki s celibatom zajedno olahkoča ono teško narodno delo, ki vodi do osvoboditve.

Kdo je žalil verski čut katoličanov? Ligaši prav gotovo ne, ker se pri Ligi nahajajo ljudje, ki so gotovo bolj katoliški, kot oni, ki kričijo, da so njih "katoliški čuti" užalje-

ni. Zdi se mi pa, da tudi proti Duluthu koraka gospod Zotti, ki nikdar ne išče na račun krivavega denarja avstr. davkoplačevalca kakšnih "izdajic", ker jih lahko kupi na vsakem živinskem semnju. Kdor je podaril svoja cvetoča leta svojemu narodu, pa v jesenskih dnevih udriha po svojem naraščanju, je podoben onemu, ki je sam svoje domovje požgal.

Kaj pa nas loči? Morda — narodnost, morda socialne zahteve, ki so nam vsem enake, ker smo vsi v najnižjem razredu — morda vera? Oprostite! Bog, vica, pa nebesa, pa Leo Taxil, Luther Martin, Mohamed, Budha, Zeus in dr. vsi so danes v nebesih, samo mi Slovenci, odnosno Jugoslavo smo v "vicah" že 1100 let, in možno je, da pridemo tudi v peklo.

Torej malo manj nestrpnosti in četudi v verskih čutih, ki so nam prinešeni po "Franklih" in "Bavarcih", saj mislim, da pokojni nadbiskup Strossmajer tudi ni bil notoričen zločinec, ki je javno govoril in glasoval proti papeževi nezmotljivosti, četudi se je moral ukloniti večini treh glasov.

In kaj je storila katoliška cerkev za nas? Odtujila nam je naše sinove, in dočim sta Ciril in Metod učila slovensko službo božjo, rabila slovensko liturgijo, pa se čitajo današnje maše in druga službena cerkvena opravila v latinskem jeziku, ki je najbolj podoben laškemu. Slovenski jezik so pregnali iz cerkve, razven pridige, je vse latinsko, kar živ, krst razven duhovna pri oltarju ne razume.

Predno je odftajala italijanska armada proti Avstriji, ji je podelil papež (Italijan) svoj posebni blagoslov, naše osvobojevalno delo pa naj bi blagoslavljali sinovi našega naroda z narodnim sodelovanjem, četudi so (po "Proletarcu") farji, kajti časa in prilike in premoženja imajo dovolj.

Dnevni dogodki jasno kažejo, kako potrebno je zjedinenje, in

kdor se sedaj odteguje narodnemu delu, je strahopetec, bojazljivec ali pa človek, ki bi rad brez žrtve neprestano sedel pri polnih skledah, da bi drugi zanj delali, on pa vlekel dobiček in koristi od tega brez truda.

Kdor torej narodno čuti in se zaveda položaja, naj vstopi v vrsto Lige, deluje neumorno za osvoboditev trpečega naroda, kdor pa je proti osvoboditvi svojega naroda, ta pa naj udari sam sebe po zobeh!

Blaž Logar.

VOJNA SILA ITALIJE.

Navedli smo že nekatere podatke o organizaciji italijanske armade, ki šteje v slučaju vojne 1.200.000 mož prvega poziva in 2.200.000 mož črne vojske. Mobilna vojska prvega poziva šteje po načrtu štiri armade, katerih vsaki se pridružuje po ena konjeniška divizija s kolesarskimi stotnjami, mitraljejskimi oddelki, dvema jezdičnima baterijama, potem letalsko brodogrje, najbrže po pet težkih baterij, brzojavni oddelki l.t.d. Vsega skupaj 12 armadnih zborov a 25 divizijam. Alpinske čete, ki postavijo takoj tudi svojo mobilno milicijo in deželnoobrambne formacije, dajo mobilizirane 60 bataljонов in 38 baterij (v vojni najbrže 48) za prvo brambo meje. 32 bataljонов trdnjavske in obršne artilerije, kakor tudi ostanki ženjskih čet, ki ne pridejo v uporabo v vojski prvega poziva, tu ne vpoštevaemo. Skoraj tri četrtine redne mobilna aktivne vojske prvega poziva so še več tednov pod orožjem. Mobilna milica (deželna bramba), ki se more danes ob močnih rekrutnih kontingentih zdajšnjih let, sestaviti iz 27 do 32 letnih ljudi, ima dati čenam prvega poziva (ne glede na alpinske čete) po eno divizijo za vsak zbor. Mobilna milica — ne vpošteva- joč trdnjavske formacije — se more računati na 350.000 mož, tako da bi štela vojska prvega poziva 1-2 milijona mož. V vojski je odstotek ljudi, ki pripadajo drugemu pozivu in so se le šest mesecev vežbali; morda pridejo ti deloma naprej k nadomestnim formacijam. Vir za leto tvori tretji razred ljudi, ki so jim bili — in s tem črni vojski — v miru neposredno pri naboru odkazani. Glasom nabornega zakona obsega črna vojska 18 do 39 letne (neizveščane) ljudi: od izveščanih so med njimi 33 do 39 letni. Ta teritorialna milicija, o kateri se zadnja leta ne objavljajo več podatki, ki so je pa v zadnjih mesecih z vso silo pripravljali, je v vojni določena za obršno varstvo, etavno in garnizijsko službo. Izveščani ljudi bi utegnila dati približno polovico toliko kakor letniki mobilne armade, neizveščani črnovojniki pa tvorijo bogat vir za nadomestne svrhe. Ako so dosežanja noročila toč- na potem so letnike 1876. do 1880. torej 36 do 45 let stare ljudi črno-vojnne pehote vpoklicali 15. maja, ta- ko, da se more večina enot te teri- torijske milice nemudoma mobilizirati. Kako daleč so te čete sicer pri-

pravljene, je seveda drugo vprašanje. Kruh za rudarje. Ministrstvo se notranje stvari je podzemeljskim delavcem v premogokopih, in sicer se- mo njim ne pa tudi njihovim rodbi- nam dovolilo do nadaljnjega svlažnje dnevnih količin moke ostroma kruha za 50%, torej na 300 gr. moke, ostr. 420 gr. kruha. Pri tej priliki je treba vnovič s vsem poudarkom opozoriti, da se je morala relativno majhna ra- čija določiti radi pomajhnanja zalog, in da bi prebivalstvo samo najbrže- keje občutilo, ako bodo valed preve- like porabe v sedanjem času, v na- slednjih mesecih zaloge popolnoma nezadostne in se bodo morali ljudje valed tega zadovoljiti z najpicljajšimi raeljami moke in kruha.

Vlomi. V noči na 18. maja so nez- nani storilci, ki so imeli a seboj naj- brže voz, vromili v trgovino trgovca Ivana Zuro v Semiču in odnesli na- nega blaga in tobaka v vrednosti 2018 K. V isti noči so vromili tudi pri dveh posestnicah in enemu po- sestniku v Vrtaču. V vseh štirih slu- čajih so vromilci baje oziari.

Ustavljeni brzojavni promet. Od dne 23. maja je ustavljen privatni br- zojavni promet z Italijo, na Kraja- kem, na Koroskem, na Primorskem, na Južnem Štajerskem, v Bosni, v Hercegovini in v Dalmaciji.

Zgorenja slika predstavlja našega glavnega potovalnega zastopnika,

Mr. Anton Sabec-a,

ki se je podal na potovanje po zapadnih državah. Obiskal bo rojake po Californiji, Oregon, Washington, Idaho, Mon- tana, Utah, Wyoming, Arizona, New Mexico ter rojake po ostalih zapadnih državah. On je polno pooblaščen nabirati naročnino, tiskovine in oglase za naš list. Upravičen je postavl- jati nove zastopnike in pre- gledati poslovanje starih zastopnikov. Prosimo vse Sloven- ce, da ga povsod prijazno in po- bratsko sprejmejo.

"Clevelandska Amerika."

SAMO 3 DNIJ SE!

Velika dobičkonosna razprodaja vseh predmetov v moji trgovini.

Vse sezonsko blago kar se tiče železnine, orodja, električnih predmetov, vrtnih potrebščin. Stotine Slovencev je bilo v naši trgovini pretečeni teden, ki so nakupili vse potrebščine za prihodnje mesece. Vprašajte svojega soseda, kako je bil zadovoljen pri nas.

Aurbachova dobičkonosna razprodaja

5508 St. Clair Ave. vogal 55. ceste.

Preglejte te cene in premislite koliko si lahko prihranite. Kupite sedaj, ker razprodaje te vrste se ne doživi vsako leto.

SEDAJ! KUPITE SEDAJ! SEDAJ!

Samo še tri dnij, 25c vredno mrežno okno, samo	15c	Poštna baxe, kakor jih zahteva pošta, samo za 3 dnij še po	8c
\$1 mrežnata vrata, dokler jih je kaj, sedaj	65c	Vsak sedež za stol po	5c
\$1.50 do \$2.50 mrežnata vrata sedaj samo	98c	Električni gladilnik, garantiran zavedno, samo	\$2.69

NE ODLAŠAJTE! PRIDITE ZGODAJ!

A. AURBACH, 5508 ST. CLAIR AVE.

Razprodaja se neha v soboto, ob 10. zvečer. Odprto zvečer.

Dopisi.

Barberton, O. Cenjeno uredništvo. Prosim, da natisnete nekaj vrstic iz naše naselbine. Skoro v vsakem dopisu iz različnih naselbin je brati o brezposelnosti, in žal, da tudi tukaj ni boljše. Ljudi je vedno dovolj brez dela.

Na obisku je bil pri nas John Gabrovšek iz Newark, Ohio, ki se je pripeljal sem s svojim avtomobilom, in se je mudil več dni pri nas.

Dr. sv. Martina, št. 44 JSKJ v Barberton, O. priredi svojo veselico, v soboto, 10. julija v Dormiševi dvorani na 436 Boli-var St. Prosim vse cenjene sopro-brate in sestre, bivajoče v mes-tu in zunaj mesta, da se zanes-ljivo udeležijo te veselice. Vablje-ni pa so tudi vsi rojaki in roj-kinje, da pridejo na veselico. Vstopnina je samo 50c za mo-ške, pivo prosto, ženske so pa vstopnine proste. Čisti dobiček je namenjen v korist društvene blaginje. Za hladno pijačo in dober prigrizek ter točno po-strežbo bo skrbel odbor. Za obilen poset se priporoča dru-štvo. Pozdrav vsem naročnik-om. Louis Balant, prvi tajnik.

San Francisco, Cal., 29. junija. Cenjeno uredništvo. Prosim za nekoliko prostora v našem listu, da opišem nekaj o naši naselbini na Pacifiku.

Najprej naj omenim podruž-nico Slovenske Lige. Tu nas je 31 članov in prav lepo napredu-jemo. Upamo, da jih bo še več pristopilo. Seje Lige se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Starihovi dvorani na voga-lu 19th & Rhode Island St. Roj-aki so prošeni, da pridno zaha-jajo k sejam. Naprej do zmage!

Naj omenim še eno zanimi-vo stvar za vse Slovane po A-meriki. Tu imamo svetovno razstavo, kjer se kosajo razne dežele med seboj, kdo je bolj gospodarsko napredoval. Kosa-jo se pa tudi razne narodnosti. Tudi mi Slovani bomo imeli Slovenski dan na svetovni raz-stavi in sicer 20. septembra.

Zastopana bodo vsa slovan-ska društva, kakor Hrvatje, Čehi, Slovaki, Slovenci, Polja-ki itd. (Prošeni in povabljeni so vsi Slovenci in Slovani, kakor tudi slovenska društva, ki za-morejo poslati svoje delegate tukaj na ta dan. Gotovo bo ta dan vsakemu v spominu ostal za vse življenje. Naj se pokaže-jo na ta dan od blizu in daleč vsi, ki se zavedajo Slovanstva. Mogočno bo donel glas o Slo-vanih po Ameriki. Ako hoče kdo izmed rojakov kaj več zve-deti o tem pomembnem dnevu, mu rad pišem nadaljna pojasni-la. Zdej pa pozdravljam vse Slovence in Slovenke po širni Ameriki, cenjenemu listu pa želim mnogo novih naročnikov.

John Russ, tajnik Slov. Lige. 725 Rhode Island St. San Fran-cisco, Cal.

General Hindenburg je postal v mesto Bordentown le kakih 8000 Nemcev, ki so imeli nalo-go, da navidez prekoračijo re-ko, toda glavna nemška armada se je nahajala 20 milj bolj se-verno, blizu Lambertville. (Op-Ta mesta se v resnici nahajajo, in če pogledate mapo Pennsil-vanije, jih dobite ob meji drža-ve New Jersey.) Vse je kazalo, da preti ameriškim četam po-polen pogin. Le trem otrokom, namreč dvema dečkoma in eni deklici se je imela ameriška ar-mada zahvaliti, da je sovražnik ni obkolil.

Junakinja tega dogodka je bila Barbara Webb, krasna dek-lica pri 16 letih, ki je s svojim bratom Dominikom in staro materjo živela na Goat Hill, zadaj za Lambertville. Ta de-ček in deklica sta imela neke-ga prijatelja, Marshall Frisell

v Taylorsville, Pa. na drugi stra-ni reke Delaware. Marshal in Dominik sta se naučila kot boy skouta več vojaških signalov z zastavami, in mnogokrat sta si signalizirala preko reke De-laware.

Dominik in njegova sestra Barbara sta opazila one noči, da Nemci gradijo most preko re-ke, malo bolj navzdol od razru-šenega mosta pri Lambertville. Dominik Webb je takoj, ko je zvedel za to, skočil na konja, da prinese generalu Woodu to novico. Brzojavne in telefoni-ske žice so bile namreč poreža-ne. Toda na potu ga je neka nemška straža ustrelila v noge, in nekaj ur pozneje se je privle-kel domov ter povedal sestri, da se mu je načrt ponесrečil.

Ko se je zdanilo, je Barbara splezala na vrh gore Goat Hill in začela signalizirati proti Tay-lorsville v nadi, da jo opazi Marshall in razume. Eno uro je vihtela zastavo, toda zama-n. Marshall je spal, toda neutru-dna Barbara je vihtela nepre-stano z zastavo. Kot po naklju-ču se je pa Marshall zbudil in pogledal pri oknu ven. Tu opa-zi Barbaro na hribu vihteti z zastavo. Bila je tri milje od nje-ga. Marshall je razumel, in Bar-bara je zakričala samega vese-lja.

V istem trenutku pa je počila puška nemškega vojaka, in kroglja je prodrla zastavo, katero je vihtela hrabra deklica na go-ri. Za prvo kroglo pride dru-ga, za njo tretja. Sovražnik je opazil zadržanje Barbare. Izda-la je važno vojaško skrivnost, in morala bi umreti.

Toda brez strahu je ta ame-riška deklica dajala znamenja naprej, počasi, črko za črko, ker ni bila dovolj izučena v sig-naliziranju. Pri tem jo je obsu-la toča krogelj. Nekaj krogelj je zadelo njene lase, nekaj ji je pretrgalo krilo, končno pa je ena krogla prelomila palico v njeni roki. Toda Barbara je prišla za zastavo in mahala z njo naprej ter dajala novico, ki lahko reši njeno domovino, do-čim strelja nad sto vojakov na njo.

Dečko v Taylorsville je med-tem razumel, kar mu je deklica signalizirala. Na nasprotnem bregu reke Delaware se nahaja silna armada Nemcev, priprav-ljenih, da reko prekoračijo. Ge-neral Wood mora o tem takoj zvedeti — takoj mora prihiteti na pomoč. Petnajstletni Mar-shall je skočil na motorno kolo in je prevozil dvajset milj med Taylorsville in krajem, kjer se je mudil general Wood, v pet-najstih minutah. Okoli sedme ure je že začel pošiljati general Wood svojo armado proti se-veru.

Omenil sem ta dogodek, ker je značilen za ameriško mladi-no, in ker so posledice bitke pri Trentonu dobro znane. Ameriš-ka armada, ki se je razprostira-la po hrihah od Lambertville, se je tri dni trdovratno ustavl-jala Nemcem, ki jih je bilo še enkrat toliko in so imeli tudi boljše oržje. Sovražnik ni mo-gel prekoračiti reke, Šele na večer četrtega dne se je inžen-irjem Hindenburgove armade posrečilo napraviti most preko reke v državo Pennsilvanijo. To se je zgodilo 21. junija. A-meriški topovi so sicer nepre-stano pošiljali teške kroglice na most in ovičali sovražnika pri delu. Ameriški zrakoplovec so metali bombe na pontone, to-da k nesreči je bilo nemških zrakoplovcov štirikrat toliko kot ameriških, katere so kmalu pre-gnali iz ozračja.

Cetri dni so Nemci prekora-čili Delaware, in zahvaliti so se imeli najbolj svoji artiljeriji, ki je bila trikrat močnejša od ame-riške. Kakor hitro se je to zgo-dilo, je bila bitka zgubljena. Dve tretini general Woodove armade je bila navadna milica, slabo oborožena in še slabše izučena. Med to armado je bilo tudi petnajst tisoč prostovolj-cev, ki so se oglasili telkom za-dnjih štirinajst dni, pripravlje-ni umreti za svojo domovino, toda brez najmanjše vojaške skušnje. Med temi volonterji so bili trgovci, klerki, mašinsti in

delavci iz raznih mest Pennsil-vanije in New Jersey. Pridru-žilo se jim je tisoče delavcev iz Roebingove tovarne in ti-soče farmarjev, vsi navdušeni in patrijotični, toda nihče zmo-žan prijeti v roko puško in z njo z uspehom streljati. "Na tisoče ton streljiva izstrelilo ti ljudje, toda ne zadenejo ničesar," mi je rekel neki ameriški častnik. "Nekateri niso znali znati puške niti nabasati."

Toda kljub temu so Nemci strahovito trpeli v tej štiridnev-ni bitki, deloma ker so napada-ri v sklenjenih vrstah ter so ame-riške strojne puške kar kosile med njimi, deloma ker je gene-ral Wood svoje taborišče pre-pregel z žicami, v katerih se je nahajala elctrika, ki je prihaja-la iz tovarne v Newtownu, kjer se je sicer izdelovala elctrika za poulične kare. Končno pa je ameriški poveljni na večer pred odločilno bitko imel na svoje čete govor, v katerem je rotil vojake naj se borijo za svoje žene in otroke, za neod-visnost naroda ter za staro slavo no zastavo.

In borili so se, dokler niso umrli. Ko se je bitka končala, so Amerikanci zgubili 15.000 moč izmed 70.000, dočim so znašale nemške zgube 12.000 izmed 125.000. Hindenburg se je sam izrazil, da še nikdar ni videl tako silnega junaštva kot v tej bitki.

Generalu Woodu je grozil nov poraz. Moral se je umakni-ti na boljše postojanko. Če cele tedne je na tisoče delavcev ko-palo strelne jarko severno od Philadelphije. Ameriška arma-da, premagana, toda ne obupa-joča, se je umaknila preko Jen-kinstowna in Bristola do raz-strelnih jarkov, ki so se raz-postrilari v obliki podkve od Schuykilla do Delaware.

Najbolj važno je bilo sedaj, da se hitro naznani v Harris-burg in v Gettysburg, kjer so se mobilizirali Amerikanci iz juga in zapada, da se pošlje kolikor hitro mogoče pomoč Phi-ladelphiji. Ker je bila zveza po-telefonu in brzojavu pretargana, je odposlal general Wood pol-kovnika Readinga in kapitana Pedrika v urnem avtomobilu, se nemudoma napolita v Tren-ton, kjer je brežična brzojavna postaja na mestu Washington-vega spomenika. Od tu naj bi se razposlala povelja na vse strani.

K nesreči pa sta morala po-tovati oba po jako slabih potih, in na mnogih krajih so bili po-drti mostovi, tako da sta prišla v Trenton v trenutku, ko se je tja valila nemška armada s kri-čečo godbo. Korakali so po Pennington ave. po ravno isti poti, kjer je korakal Washing-ton, ko je pred mnogimi leti premagal angleško armado. Ko so Nemci prišli do parka, kjer je bila brežična postaja in so videli, da slednja deluje, so ta-koj zahtevali, da se preda njim.

Polkovnik Reading, ki bi rad dobil nekaj časa, kajti dragocen je bila vsaka minuta, je od-prl na ala steklena vrata in stop-il na balkon, ki se je dvigal 150 čevljev nad zemljo. Skušal je govoriti, toda nemški častnik ga je prekinil. Udati se mora takoj ali pa bodo streljali.

"Streljajte in bodite prekle-tili!" odgovori polkovnik in se obrne k sivolasemu operatorju v stolpu. "Ali si že zvezan s Harrisburgom? Za božjo voljo, hiti!"

"Pravkar sem dobil zvezo," odvrne operator. "Pet minut me bo vzelo, da odpošljem to sporočilo."

Slovenka dobi službo za hišna opravila. 4322 St. Clair ave.

DRUŠTVENI OGLASI. "SLOVENIJA" zboruje vsako prvo nedeljo v me-secu ob 2. uri pop. v prostorih na 3044 St. Clair Avenue. Preds. F. Špelko 3504 St. Clair. Tajnik: F. Russ, 6194 St. Clair. Blag. A. Pijeljk, 1788 E. 43 St.

zboruje prvo nedeljo v me-secu v John Grdinovi dvorani. Preds. R. Cerkevnik 1115 Nor-wood Rd. tajnik J. Polak, 6025, Glass Ave. blagajnik Antona Ma-lovlić, 1095 E. 64 St. Društvo da-je \$5.00 bol. podpore za teden in \$500.00 usmrtnine. Rojake se vabi k obilnem pristopu.

ZALOŠTNE MATERE BOJE. Slov. mlad. sam. pop. društvo zboruje tretjo nedeljo v mes. na 6131 St. Clair ave. ob 2. uri pop. Redne pevake vaje vsak terek ob 7.30 zveč. na 6131 St. Clair ave.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—25 leta prosta, od 25—35 leta \$2.00, od 35—40 leta \$2.50. Rojaki se vabi-jo k obilnemu pristopu.

sv. JOZEFA zboruje četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvo-rani. — Vstopnina od 18—

Dogodek iz življenja Ignac Rogačarja

"Vel, vel, dragi gospod, hridu in halo, daj vam Bog vsak dan... Kako pa kaj, ste zdravi? Kako je z vašim spoštovanim zdravjem? Kako fila vaša družina? ... Lepo se sliši... Me jako veseli, in tako me veseli, kot bi me kdo po trebuhu žgečkal... Vel, vel — samo da je vse v redu, da so gospa Misis zdravi in da so kici veseli! Ino, prosim vas, kako ne bi bili kici veseli, ko so tako lepi dnevi v Clevelandu, ko se v Erie jezera lahko več rib nalovi kot morje Nemci Rusov poloviti celo zimo... (Oprostite, gospod urednik.) Ali so vaši otroci za Rusijo? Moj mali Francek ki pa Avstrijo, mala Zožica pa Srbijo, pa se vedno fajtajo, in pri tem fajtu je Francek vedno tepen od Zožice, kakor je bila Avstrija v resnici tepena od Srbov..."

Nekoč je pa Francek ujel Zožico, in zaprl jo je v šendo na jardu, toda Zožica je ušla ven, prav kakor Srbija, pa je razbila nos Francku, da se je Francek pritožil mojemu bordarju Martinu, ki vleče z Nemčijo... In glejte, vse to se pripeti raditega, ker sem jaz strašno bizi... V fabriki je velik oder prišel, delamo dan in noč, pidi hiši pa imam toliko dela kot bi vsi ljudje hoteli k meni na borti... Vsak dan pride kak človek in pravi: Ignac vžemi me na borti!

Ne morem, ne morem, dragi rojak... Nimam dosti rumov... hauz je premajhen. Postelje so vse polne, na vsaki spijo že po trije. Pa več kaj Ignac, jaz bi tudi na tleh spal, samo da bi bil pri tebi na bortu, da bi lahko povedal, da sem bil enkrat pri pravem in čistem slovenskem bordingbosu na bortu.

No ser, dragi rojak, pri meni ne boš tako, v mojem havzu se borti ne rona tako... Vsak človek mora imeti svoj red, kakor ima svoj krst... še živina ni vredna ničesar brez reda... Pri meni mora biti modroc na feder, tako kadar se moj bordengar obrne ponoči, da skoči v luft, ko ga špringi gor vzdignejo. Ruhe se pa morajo pri meni vsak mesec enkrat premenjati.

Pa me vseeno vzemi, Ignac, pošteno ti bom plačal. Ne morem, ne morem, dragi rojak... Viš, sedaj na apšesu spijo oni, ki delajo najtajm, in ko bodo ti vstali, bodo spali oni, ki delajo dej vork. Ne morem... In poleg tega, g. urednik, se mi včasih pripeti, da moram kakega rojaka iz hiše zagnati, in če ne gre drugače, moram staro naprositi, da mu prebere kozje molitve... in kadar se stara loti tega opravila, tedaj beži moj rojak kot bi zlodja z žegnano vodo podil.

In tako vidite, gospod redaktor, da sem bizi, da včasih tako kolnem, da mislim, da se bodo deo morali naši slovenski farji za mene fajtati v Rimu pri svetem očetu papežu, da me bo sploh kdaj proglasil za "blaženega".

Pravzaprav povedano, g. redaktor, bi bilo pa prav, pošteno in pravično, če bi imeli tudi v Ameriki kakega svetnika med Slovenci, kakor imajo v starem kraju sv. Marka. Bilo bi jako lepo, če bi Slovenci v Ameriki imeli svoj praznik, če bi se reklo: Danes je pa praznik, god svetega Ignaca Rogačarja, bordingbosa iz Amerike. Toda jaz sem jako proti temu, ker za enkrat sem rajne bordingbos na zemlji kot svetnik v nebesih.

Sicer pa ne vem, če bi se dalo narediti, kajti kolender je že poln svetcev, in ne bi bilo lepo, če bi bili mi Slovenci radi svetnikov ta zadnji, in bi imeli svetnika takega, za katerega ne bi bilo prostora niti v Rafaelovem kolendru. In prosim vas, gospod redaktor, koliko je vreden svetnik, katerega ime ni v kolendru? Nič... Ravno toli-

ko kot slovenski minister na Dunaju, ki ga ni. Jejmene, kam se pa zajahal... Vidite, čisto sem se zmešal, in zašel sem v politiko, pisati sem vam pa hotel danes eno pismo od moje žene Rozalka.

Vejo, gospod redaktor, moja žena se boji jako, jako onih nemških, ki pod vodo plavajo, šifov, ali kako se jim po gospoško reče... submarije... Zato me Rozalka vsak dan vpraša: Kaj je novega v cajtengah? Ali so submarije potopile kak sil? Da, dva so potopile, odgovorim... Rozalka pa se prekrizha in zdihne: Jezus Marija, v imenu Očeta, Sina in sv. Duha, Amen!... Bog nas čuvaj in ohrani.

Pa ni dosti, da se Rozalka teh sumarijev boji, pač pa celo ponoči o njih sanja... In ravno sinoči, ko sva lepo spala, in sem jaz močno hrhral v spanju, pa me dregne stara v reora in zakriči: Nace, Ježuš Marija!... nemška submarija se je zavlekla pod našo posteljo... Pogledj, pogledj, Nace, sedaj bodo "tropiti" ven zleteli, jój, jój, se že potapljam... Vleči me ven, Nacek, Nacek, Nacek moj ljublj... Potapljam se! Gut baj!

Bog s teboj, baba, kakšna vrazja submarija je pod posteljo! Kdo je še kaj takega videl, da so submarije zlezle pod posteljo!... Prekrižaj se, baba, prekrižaj, pa za duše vicah molj, da ti bodejo grehi odpuščenj, z blagoslovljeno vodo se pošpricaj. Na tu imaš vodo, pa se poškrpi!

Sirota Rozalka je komaj k sebi prišla in cel dan se je tresla. Zato sem pa danes radi moje stare kupil veliko ameriškansko zastavo, da bi jo pomiril, kajti Rozalka je čula, da se nemške submarije silno boje ameriškanske zastave, da submarije ne smejo v take sobe, kjer ameriškanska zastava visi, ravno tako kot satani ne smejo v cerkev.

Da, da, če ne bi kupil zastave, mi stara znori, ves dan bi gledala v mašne bukvice, noč in dan. Vidite, kdor je nesrečen, je pa nesrečen... Kadar je kje kak trubel, gotovo pride nad mene, toda glavno je da smo živi in zdravi.

Ignac Rogačar, bordengbas.

Iz stare domovine.

Gostilničarska zadruga ljubljanska poroča. V sled nastalih vojnih razmer so pivovarnarji zopet zvišali cene piva za 3 oz. 4 krome pri hektolitru. Gostilničarjem tedaj zopet ne preostaja drugega, kakor iti korak na kvišku pri cenah piva, in sicer so se dogovorili za enotno ceno pri vrčku t. j. pol litra na 28 vinarjev, za čašo pa 20 vin.

Nezgoda. Josip Gorjan, strojevodja na Južni železnici, je hotel ob 8. uri zvečer z južnega kolodvora odpeljati vojaški vlak. Pri tem je stopil na tračnico, kjer mu je spodrsnilo tako, da si je pri padcu zlomil nogo.

Samomor. 3. junija zjutraj je našla služkinja v jedilni shrambi Dolenčevega stanovanja na Resljevi cesti v Ljubljani v krvi ležečo moško truplo, zraven pa je ležal s 6 naboji nabit revolver, od katerih je bil eden prazen. Došla komisija je konstatirala, da si je nesrečnik pognal strel v desno sence, vsled česar je nastopila takoj smrt. Truplo je identično s 27 letnim Karlom Lenččetom, uradnikom tvrdke Majdič v Celju. Zadnji dan majnika je bil na obisku pri svoji sestri in bi se bil moral prijaviti isti dan k vojakom. Na njegovem obnašanju se je opazila neka duševna izprememba, kar je kazalo, da ni normalen. Kdaj da je izvršil samomor in kako da se je vtihotal v jedilno shrambo, se ni dalo dognati. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

Štajerski deželni odbor je na račun deželnih fondov podpi-

sal znova milijon kron vojnega posojila: doslej je podpisal vsega skupaj tri in tricertr milijona vojnega posojila.

Iz Celja. Naše mesto ni po ceni, posebno sedaj ne, ko smo dobili nove goste iz Primorskega: Take draginje, kakor poročajo zadnje čase po časopisih, so pretirane. Krompir je bil na trgu res že drag, pretekli tedena ga je pa razprodajala mesta na očina po zelo znižni ceni. Mleko stane na dom dostavljeno 24 do 26 vin. liter; na trg ga pride malo, zato je tam dražje. Meso ima iste cene kakor po drugih mestih. Nekateri gostilničarji sicer pretiravajo cene in bi zaslužili, da bi se jih prijelo; drugod zopet je hrana dobra in poceni, kakor na pr. v Narodnem domu. Stanovanja se težko dobi, zato na seljevanje v Celju ni priporočljivo.

Splošna uvedba krušnih izkaznic na Štajerskem. Kakor drugod, so bile dosedaj tudi na Štajerskem uvedene krušne karte le v nekaterih mestih in industrijskih krajih. S 13. junijem so se pa uvedle te izkaznice za vse kraje v celi kronovini. Poleg normalnih izkaznic s konzumnim maksimumom 1 kg 40 dlkg kruha, bodo uvedene na kmetih "širše" izkaznice za 1.75 kg. oziroma 2.45 kg tedenske porabe.

Kruh iz mestne vojne pekarije v Ljubljani se bo vnaprej oddal le onim, ki se izkažejo za izkaznico mestne vojne prodajalne in le na cele krušne znamke. Ta odredba je bila potrebna z ozirom na to, ker se je v več slučajih dognalo, da so ljudje zlorabljali in izkoriščali v prvi vrsti potrebnim slojem namenjeno vpejavo mestne pekarije.

Nadrobna prodaja krompirja na mestnem magistratu v Ljubljani. Od 1. junija naprej se na mestnem magistratu prodaja domač krompir 1 kilogram po 8 vinarjev.

Ranjenci v Ljubljani. V nasprotju z govoricami, češ, da je v Ljubljano dospelo več sto na italijanskem bojišču ranjenih vojakov, se trdi, da je razen zadnjih javljenih 108 marodnih, obolelih, lahko in težje ranjenih dosedaj (3. junija) v Ljubljano prispelo v manjših transportih vsega skupaj 274 lahko in težje ranjenih ter 151 marodnih ali obolelih vojakov.

Prvi italijanski vjetniki v Ljubljani. 31. maja zjutraj so pripeljali v Ljubljano 26 neranjnih vjetnikov italijanskih vojakov.

Poročila sta se na binkoštni pondeljek v Ptujju Ivan Lovrenčič, bančni uradnik in gđc. Justina Knafelc iz Šmihela pri Novem mestu.

Napisi na Reki. Budimpeštanski mestni zastop namerala prositi ogrsko ministrstvo notranjih del, naj prepove na Reki italijanske ulične in druge napise in ukaže napraviti madžarske napise. "Obzor" pripominja, da morajo biti napisi ali samo hrvaški ali vsaj hrvaško madžarski in to iz ozirov na kondominij, ki ga določa pogodba, pa tudi iz ozirov na to, da je velika večina reškega prebivalstva hrvaške narodnosti.

Zaključenje šol v Zagrebu. 30. maja so zaključili v Zagrebu vse šole. Večina šol bo preurejena v bolnice: mesto dodanih 8000 postelj bo v bodoče v Zagrebu prostora za 11 tisoč ranjencev.

Iz Celja. Na binkoštno soboto se je vršila pred tukajšnjim okrožnim sodiščem obravnava proti Ivanu Verdniku, lesotrtcu in bivšemu županu na Otišniškem vrhu pri Sp. Dravogradu. Slo je za neke izjave, ki jih je Verdnik glasom obtožnice zakrivil ob lanskih dogodkih v Sarajevu in v začetku vojne. Bilo je zaslišanih 30 prič. Sodišče je Ivana Verdnika oprostitilo.

Nakupovalna družba za žito na Štajerskem se je ustanovila dne 18. maja v Gradcu. Od Slovencev je v odobro Peter Majdič v Celju. Družba ima namen preskrbovati Štajersko z

žitom in moko, svoje delovanje je pričela že med formalno ustanovitvijo spomladi in je dosegla z velikimi nakupi na Ogrskem in Hrvaškem prav ugodne uspehe.

Drobne novice s Štajerskega. Iz Ormoža. V ruskem vjetništvu se nahaja tukajšnji trgovec Ernest Kveder. — Iz Celja. Na mestu in okolici krožijo ponarejeni dvekronski bankovci. Ponaredba je tako slaba, da jo je pri nekotliko pazljivosti prav lahko spoznati.

Meščanska straža v Trstu. Za vzdrževanje reda in varnosti se je s privolitvijo cesarskega komisarjata v Trstu ustanovil poseben zbor meščanske straže kot oborožen izvrševalni organ za določene naloge, namreč za javni mir, za pomoč v nujnih slučajih, za redno razdelitev živil in varstvo javne in zasebne imovine.

Tržaške govorice. "Edinost" z dne 28. maja piše: Najneverjetnejše stvari se raznašajo zadnje dni po Trstu. So ljudje, ki so trdno prepričani, da so italijanske čete že v Nabrežini in da jim je treba torej le še par korakov, pa bodo v Trstu, kjer bodo s kostmi in dlako vred pohrustali vse, kar je slovenskega, ali pa pometali v morje. Drugi zopet trdi, da je govoril z begunci iz Furlanije, Gorice, Soške doline in da ti prisegajo na izveličanje svoje duše, da je cela Furlanija z Gorico vred v italijanskih rokah, vsa Soška dolina, Kanal, Tolmin itd. že vse zasedeno po laških bersaljerih in alpinih. Predvčeršnjim je pol Trsta verjelo, da gori ladjedelnica v Trziču, zažgana po italijanskih letalcih, in ljudje so kar trumoma drli na pomol Sv. Karla, gledat ta "grozno-veličastni" prizor. In popoldne, ko je solnce posvetilo z zapadne strani, se je videl nedotaknjen kakor je bil pred začetkom vojne. V Rojanu so bili včeraj zjutraj trdno prepričani, da je predsončnim nad Trstom frčal sovražni letalec, in vse polno je bilo ljudij, ki so slišali, kako so po Rojanu pokale — bombe, ki jih je metal letalec.

Vatikan in svetovna vojna. Avstrijski in nemški poslanik na papeškem dvoru sta prostovoljno zapustila Rim, češ, da jima moralčno ni bilo več mogoče, izvrševati svoje dolžnosti. Gotovi listi izvajajo iz tega, da papežovo internacionalno stališče ni več neomejeno: Dunajska "Reichspost" pravi celo, da je poveljnik papeževe garde izdelal stratežičen načrt, da bi ubranil Vatikan, če bi ga Rimljani napadli. Temu nasproti opozarjajo drugi listi, da bi prvi strel papeževe garde lahko povzročil tak ljudski vihar, da bi prišlo še papežovo življenje v nevarnost. Zato je treba resno računati s tem, da se papež preseli, ali v Švico, ali na Španško, računati pa tudi s tem, da bo italijanska vlada to siloma prepredčila.

Vojna z Italijo ni samo političnega pomena, nego tudi velikega gospodarskega pomena. Tripelenta hoče Avstrijo in Nemčijo obkoliti, kakor kako trdnjavo. S tem, da je potegnila Italijo na svojo stran, je Avstriji gospodarska pot čez Italijo v svet zaprta. Prenehalo je vsako gospodarsko občevanje z Italijo in zaprte so možnosti dovoza, kar je bilo doslej vsaj v omenjeni meri mogoče. "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" pravi, da je Italija s svojimi neutralnostjo omogočala Nemčiji dobivati, četudi v omejenem obsegu, gotove potrebščine, ki so se dovažale čez morje. Ali so se dobivala živila ali surovine, je sedaj pač postranska stvar.

Prepovedano streljanje. Uradno se poroča: Streljanje je po celem ozemlju primorskem in po vojvodini Kranjski, zvonjenje pa po celem ozemlju primorskem prepovedano.

Oddajo kovin vojaški upravi. Izšla je ministrska odredba, da je do 8. junija t. l. oddati vojni upravi kovine, kakor aluminij, antimon, svinec, baker, žolto med, nikel, tomak itd.

Razprodaja

ANTON ANŽLOVAR,

trgovina z modnim blagom

6111 St. Clair Ave.

ZACETEK RAZPRODAJE 10. JULIJA 1915.

Radi pomanjkanja prostora v trgovini, ter da naredimo pot zimske-mu blagu, smo primorani privediti tudi letos popolno letno razprodajo ter tako zadovoljiti cenene odjemalce z našimi zelo znižanimi cenami, katerih v naslednjem le nekaj navedemo v pregled.

Ženske letne suknje \$6.75 zdaj \$4.25
 Ženske letne suknje \$8.00 zdaj \$5.98
 Ženske letne suknje \$10-\$12 po \$7.25

Blago na yarde Poplin po 25c zdaj 17c
 Blago na yarde Crepe 16-19c zdaj 11c
 Blago na yarde Batist po 15c zdaj 10c
 Ženske obleke Princes po 89c zdaj 63c
 Ženske obleke Princes \$1.25 zdaj 89c
 Ženske obleke Princes \$2.50 zdaj \$1.89

Vse otročje letne suknjice različne kakovosti za POLOVIČNO CENO.

Ženske, otročje in moške slamnike na razprodaji za polovično ceno. Razne šlingane kapice, sp. žensko perilo, obleke za deklice, ženske bluže moške srajce i. d. r. po zelo znižanih cenah.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

A. ANŽLOVAR,

6111 ST. CLAIR AVE.

Med razprodajo se ne dajejo in ne menjajo štampsi ali tiketi

Navadna napaka.

Tisoče Amerikancev trpi na prebavljalnih organih, kar povzroča zaprtje in druge neprijetne posledice. Večina teh trpečih dela isto napako to je, rabijo razne pilule in razna čistilna zdravila, ne da bi prej preiskali, če ta zdravila kaj koristijo ali škodijo. Vsako čistilno sredstvo, ki povzroči, da je telo slabo ali ga navaje k neprestani rabi drož, je škodljivo. Če trpite na zaprtju, rabite sredstvo, ki vam ne bo samo olajšalo položaja, pač v istem času utrdi prebavljalne organe. Tako sredstvo je:

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO

NAREJENO JE IZ RUDEČEGA VINA IN ZDRAVILNIH ZELIŠČ, JE ODVAJALNO, ZDRAVILNO IN AROMATIČNO, IN DAJE OLAJŠBO V SLUČAJU

zaprtja, posledicah zaprtja, neprebavnosti, napetosti, bolečin v odvajalnih organih, želočnih boleznih, nervoznosti in slabosti.

Uspeh tega zdravila je velik pri boleznih, ki izvirajo od zaprtja in splošne slabosti. Rabi naj se pri prvem pojavu nerednosti prebavljalnih organov.

CENA \$1.00. PO LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Če vas nadleguje revmatizem ali nevralgčne bolečine, poskusite Trinerjev liniment Da takojšno olajšbo. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.